

Харинович-Яворська Д. О.,
к. е. н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
Київський кооперативний інститут бізнесу і права

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ЗВІТУВАННЯ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ КОРПОРАЦІЙ

Відповідальність бізнесу потребує побудови ефективної системи управління сталим розвитком з урахуванням сучасних тенденцій. Управління сталим розвитком є неможливим без системи показників, які відображають конкурентоздатність бізнесу і його вплив на довкілля і суспільство. Тому важливою передумовою дотримання бізнесом доктрини сталого розвитку є складання інтегрованої звітності [1, с. 67].

Різні аспекти теорії та методики інтегрованого обліку і звітності стали предметом досліджень вітчизняних вчених, зокрема таких, як: С.Ф. Голова, Т.В. Давидюк, І.В. Замула, І.В. Жиглей, Н.О. Лоханової, Р.О. Костирко, П.О. Куцика, Н.С. Орлова, К.В. Сорокіної. На розвиток теорії інтегрованого обліку та звітності вплинули наукові праці таких зарубіжних вчених, як М. Альберт, М. Браунлі, К. Девіс, Р. Екклес, А. Крейн, М. Мескон, Дж. Мун, Д. Сігель, Д. Тіколл, У. Фредерік, М. Фрідман, Ф. Хедоурі. Разом з тим залишаються недостатньо опрацьованими такі питання як методи і процеси формування та узагальнення інформації у форматі інтегрованої звітності.

Невирішена частина загальної проблеми зводиться до відсутності системи інформаційного забезпечення інтегрованого звітування. Переважно залишаються невизначеними джерела і шляхи отримання та перетворення інформації, яка є суттєвою для користувачів інтегрованої звітності.

Визначальними особливостями інтегрованої звітності, що відрізняють її від інших видів звітності, є: новий підхід до структуризації капіталу підприємства; орієнтація на створення інформаційного забезпечення вартісно-орієнтованого управління; орієнтація на висвітлення тих аспектів діяльності підприємства, які впливають на його стратегічну стійкість та довгострокову перспективу. Використання єдиних стандартів інтегрованої звітності надає можливість: оцінити непередбачені ризики; ідентифікувати фактори, що впливають на зростання вартості бізнесу; задовольнити інформаційні потреби зацікавлених сторін та здійснити комплексну оцінку вартості бізнесу.

Проте невірно вважати інтегровану звітність результатом тільки гармонізації фінансової та нефінансової звітності. Хоча інтегрована звітність має зв'язок з фінансовою звітністю, але остання не є її складовою. Порівняння

принципів складання фінансової та інтегрованої звітності свідчить про співпадіння лише принципів зіставності та суттєвості.

Проте зміст цих принципів в інтегрованому звіті є ширшим, аніж у фінансовій звітності. Так, в інтегрованому звіті, зіставність означає не лише порівняння даних за попередні періоди, а й узгодженість цільових і фактичних показників та зіставність з аналогічною інформацією, наведеною в цьому звіті. У свою чергу, суттєвість інформації в інтегрованому звіті зумовлена не впливом на показники фінансової звітності за певний період, а впливом на оцінювання здатності організації створювати вартість в короткостроковому, середньостроковому і довгостроковому періоді. Тому перелік факторів суттєвості під час інтегрованого звітування є досить великим, що передбачає встановлення пріоритетності цих факторів за допомогою матриці суттєвості.

Ключове значення для оцінювання суттєвості інформації в інтегрованій звітності має межа звітування, яка встановлює границі релевантності інформації для внесення її в інтегрований звіт. Межа інтегрованого звітування спирається на: 1) периметр консолідації фінансової звітності; 2) вивчення ризиків, можливостей та результатів, пов'язаних з компаніями, які перебувають за межами суб'єкта, що надає фінансову звітність. Периметр консолідації визначає склад дочірніх, спільних та асоційованих підприємств, включених до консолідованої фінансової звітності. Материнська компанія розташована в центрі периметра консолідації та є об'єктом інвестування, інформація про який цікава для постачальників фінансового капіталу. Отже, перший рівень суттєвості інформації для внесення в інтегрований звіт визначається відповідними стандартами фінансової звітності, які встановлюють критерії контролю та суттєвого впливу.

Проте, обмеження фінансової звітності традиційною групою контрольованих підприємств не дає змоги оцінити реальний потенціал бізнесу, його можливості та ризики, пов'язані із відносинами з клієнтами, постачальниками, працівниками тощо. Як бачимо, сфера інтегрованого звітування виходить за межі фінансової звітності. Тому оцінювання ризиків охоплює розгляд стосунків не лише з пов'язаними, а й усіма зацікавленими сторонами, які впливають на здатність підприємства створювати вартість. Після визначення суттєвої інформації необхідно забезпечити її отримання та структурування. Складність формування такої інформації пов'язана з тим, що вона містить не лише фінансові, а й нефінансові кількісні показники, і значну частину якісної (описової) інформації.

Більшість авторів зосереджують увагу на формуванні кількісних інтегрованих показників. При цьому спостерігаються два підходи. Перший пов'язаний із пошуком можливостей формування фінансових показників

інтегрованої звітності в традиційних системах фінансового та управлінського обліку. Прихильники другого підходу пропонують створювати цілісну обліково-аналітичну систему підприємства.

Враховуючи те, що у системі інтегрованої звітності ключовими показниками є зміни у капіталах, доречно мати відповідні рубрики у вигляді позабалансових рахунків для кожного виду капіталу. При цьому одним із можливих варіантів може бути інтеграція фінансових і нефінансових показників на позабалансових рахунках. Це дозволить аналізувати зміни у капіталах та вивчати їхній взаємозв'язок з досягнутими результатами.

Література

1. Голов С. Ф. Інформаційне забезпечення інтегрованого звітування / С. Ф. Голов // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства». – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – С. 67-68.

2. Когденко В. Г. Интегрированная отчетность: вопросы формирования и анализа / В. Г. Когденко, М. В. Мельник // Международный бухгалтерский учет. – 2014. – № 10. – С. 2–5.

3. Костирко Р. О. Інтегрована звітність – інструмент соціально відповідального бізнесу / Р. О. Костирко // Часопис економічних реформ. – 2014. – № 1. – С. 49–54.

4. Безверхий К. В. Методичні засади формування інтегрованої звітності підприємства / К. В. Безверхий // Облік і фінанси. – 2014. – № 3(65). – С. 9-14.

5. Куцик П. О. Інтегрована звітність як нова парадигма розвитку бухгалтерської звітності / П. О. Куцик, М. О. Корягін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – №5. – С. 5-18.

УДК 657.471.12:331.2

Хорунжак Н.М.,

д.е.н., доцент, професор кафедри обліку
в державному секторі економіки та сфері послуг,
Тернопільський національний економічний університет

ІННОВАЦІЇ В ОПЛАТІ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ОБЛІКОВИЙ ЗМІСТ

Заробітна плата – одна з найважливіших економічних категорій, яка впродовж свого історичного розвитку не втрачала актуальності. Її рівень прямо впливає на особистісні фінансові можливості щодо задоволення життєвих потреб. Опосередковано, заробітна плата визначає фізичне становище кожного